

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félfévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban
megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dájának“ czimzandók.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:

BUDAI-NAGY-ÚTCA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetésnél ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

Néhány szó népzeneinkről.

A társas életnek egyik legkellemesebb tényezőjét, a zenét, művelt népeknél magas képzettségű zenekarok, és szenvedélyes műkedvelők: nálunk a magyar fajnál csekély kivétellel még mindig a népzene-karok, vagyis a cigánybandák képviselik. Ha már e kiválóan magyar faji jelleget nem is lehet egyhamar előnyösen átváltoztatni, annyiban mégis gondoskodnunk kell, hogy a zenészek képviselése a lehetőség szerint a kor színvonalán álljon, s a mellett a helyi követelményeknek is megfeleljen. Általános jelenség, hogy a népzene-karok, alig néhány, Budapesten működőnek kivételével, hanyatlásnak indultak, és nemesak hogy a magyar zenét a maga eredetiségében előadni és nevelni, — p. Bihari — nem képesek, de még a tánc-vigalmak követelményeinek is alig felelnek meg. Hanyatlásnak indultak, mert hanyatlak fentartójok, a magyar társas élet is, úgy kedélyességben, mint anyagi segéd-eszközökben. Minthogy pedig fájdalom! nem valószínű, hogy a mai társas élet egyhamar fellendüljön aléltóságából, és ez által a magán adakozásból élő népzene-karok ismét felvirágozzanak: kétségtelen, hogy e társadalmi bajon magának a társadalomnak, és annak képviselőiben a hatóságoknak kell segíteniök.

Városunknak néhány évtized előtt Vörös Miska, és utóbb Csikla Károly vezetése alatt elég jó zenekara volt, melynek a forradalom utáni évek sirvavigadó napjaiban bő keresete volt; de akkor is többször volt észlelhető a felügyelet hiánya, és az úgynevezett cigány természet sajátága, mely a bőség napjaiban pazarlás, elbizottság és hanyagságban szokott nyilvánulni. Mostani zenekarunk, bár kis részben a réginek maradványa, sé néhány tehetséges és jó igyekezetű taggal rendelkezik: általában gyengének mondható, és ennek főoka a tagokat folytonos változtatásra és költözködésként kényszerítő keresethiányban, a helybeli cigánybandák túlságos elszaporodásában, és a szigorú felügyelet teljes hiányában keresendő.

É bajoknak orvoslását a következőkben vélem feltalálhatni:

1) A népzene-karok helyeztessenek a rendőri kapitányság felügyelete és kezelése alá, mely a szükséglethez képest megállapítaná azok számát, engedélyezné s ellenőrizné az alakulást, kilépést vagy feloszlást, bíraskodnék a felmerülő viszályokban, és a zsarolások elkerülése végett szabályozná a nyilvános működések díjait. Nézetem szerint czélszerűbb kevés, de nagyobb számú tagokból álló karokat alakítani, mert ez által kevesebb lesz a kezelési költség, nagyobb az egyöntetűség, könnyebb az ellenőrzés, és biztosabb a kereset, a menyiben kisebb mulatságoknál a karok megsztva is működhetnek. A helyi szükséglet 5 zenekarral eléggé volna fedezve, ha az

első 14, a második 10, s a többi 6 tagból állana.

2) A városi közönség némi segélyben részesitené az első és második bandát, mely a karmesterek részére készpénzben, a tagok részére pedig természetben p. ruhaneműekben volna kiszolgáltatandó.

3) Zenekedvelőkből pártoló-egylet alakítottassék, mely saját költségén gondoskodnék zeneművek, esetleg hangszerek beszerzéséről, és a kapitányi hivatal eljárásának segédkezet nyujtana. Talán fölösleges megjegyezni, hogy miután csak az első bandától lehet és kell igényelni, hogy a zenei és társadalmi követelményeknek megfeleljen: a nyujtandó segély legnagyobb része is neki volna kiszolgáltatandó.

Ajánlom indítványomat az érdeklettek figyelmébe!

Egy zenekedvelő.

A bosnyák ekéről.

(A „Gazdasági lapok“-ból.)

A hülye halevők s a rabló vadásznépek igen valószínűen a legtöbb esetben csak közvetve váltak földmivelőkké.

Mig e kulturállapotot elérték, mig hosszú századokon át pásztorokul barangoltak be széles e világot, hol barátságosan kikerülve egymást, mint Ábrahám és Lót, hol véresen összetűzve a jobb minőségű legelő miatt.

De a nomád pásztor elvégre belátni kezdte, hogy a bizonytalan után való ide-oda kóborlásnál előnyösebb leendő legelőben gazdag, vízben bővelkedő térségeken megtelepedni. Eleintén talán megelégedett ekkor is, csak a természet önkényes adományait foglalni, de a szükség, az emberiség e soha nem vénülő tanítója annak fölismérésére juttatta, hogy az eddigieknél nagyobb számú gyümölcsöket csak akkor biztosíthat magának, ha fegyverét a földnek fordítva, azt megmiveli.

A hitrege többször utal e fejlődési mozzanatra. A parz hitrege szerint, pl. Ormuzd (a világosság és közvetve minden jónak legmagasabb principiuma) maga tanította volt az ázsiai ősnépet a földmivélésre; oly formán, hogy Dsemsid nyugatárja királynak egy arany tört ajándékozott, azon meghagyással, hogy azzal a termő talajt fölhasogassa.

Nem költői képzelgés, hanem egy történeti valóságnak kifejezése volt, ha Schiller Ceresről énekelte:

Und sie nimmt die Wucht des Speeres
Aus des Jägers roher Hand,
Mit dem Schaft des Mordgewehres
Furchet sie den leichten Sand.

Csak a czölöpépítmények némely balta, ásó leleteit kell megtekintenünk, hogy azon véleményre jussunk, miszerint békés műre, harci cselekvésre egyaránt kedvezők lehetnek.

Goguet említi, hogy a Senegalmeanti néger-törzsek törforma eszközzel mivelik a talajt; de nem kell Afrikába mennünk, ott a skót „cashrom“, mely földmivélőeszköz eshetőleg igen félelmes fegyver is.

Hasonló eszköz lehetett az is, mely okot szolgáltatott a történeti jegyzetre, hogy Pausanias az egyesült görög hadak fővezére a dicső marathoni csatában (490 évvel Kr. u. sz. e.) ekével harczolt a perzsák ellen.

Bármi sajnósak tessék is a „férfiölő“ háború, sok esetben előlépés az a civilizáció ösvényén, melyet folytatni az ekének jutott hivatásul.

Tudva azt, hogy oly népek melyek az ekét használni nem tanulták, szegénységben, barbarismusban pusztulnak el; hajlandók leendünk az ekében a civilizáció palladiumát fölismerni, minden általa húzott barázdában a civilizáció történetének egy-egy sorát üdvözölni.

A közmondás azt tartja: „A milyen az ekéje, olyan a gazdája!“ Hajlandók vagyunk a kulturállapotokat az ekéhez vonatkoztatni, mint a hogy a szappan vagy papír fogyasztásról következtetnek némelyek a kulturállapotra. Valóban egy gözeke szemléletére, mely a talajt oly hatalmasan fordítja és porhanyítja, méltó büszkeséget érezhetünk nemünk haladása fölött; szinte kétkedés foghatna el bennünket, ha valjon csakugyan ama hülye és szegény faj származottjai vagyunk-e, melynek egy köbaltá minden földmivelő eszköze volt.

De elbizakodottságunkat csakhamar lehűtendi, ha tapasztaljuk, hogy a földmivélés hajnalhasadásának kezdetleges állapota sokhelyütt fönmaradt a mai napig.

Ha a kulturállapotot az eke egyes jelenségeiből itélnök meg, akkor vajmi alacsony fokra kellene helyezni a karavankok szláv népét, mely egy nehéz rúd végébe erősített késsel (az u. n. Riss) hasítgatja a földet, mely eszközzel szemben egy ó gallus taligás eke valószínű csodaműnek tetszhetnék! De magasb álláspontokra kellene helyeznünk az egyiptomi fellaht is, bár ekéje szakasztott mása annak, melyet a bulaq-i basreliefekről ismerünk; vagy a keletindiai hindut, kinek bangkoki ekéje a benihasani sírfeliratok után készültnek tetszik, szóval a földmivélés conservatív jellege különösen az eke formákban találja egyik illusztrációját s ha egy rossz ekét soha sem tekinthetünk is virágzó mezőgazdaság ismertető jelének és jelvényének, ép oly hibás volna erre magát a földmivelő között összehasonlító mértékül fölállítani.

A Hesiod leírta „Antogyon“, melynél gerendely, ekefő és talp egy darab meggörbült fából állt, hozzá illesztetvén csupán az ekeszarv s később az ekevas is, a régi görög és etruszk formából sok alakváltozáson ment át már a hajdani görögöknel és rómaiaknál is. Görögország későbbi korában a tézsla és gerendely néha már elkülönített két részt képezett, rendszerint azonban az iga (zygon) faszög (endryon) segélyével a gerendely (histoboeus) egyik végén foglalt helyet, mig a másikon az ekeszarv (echetle) erősített meg.

A gerendelyből kiágazott a horgas ekefő (gyes), melybe a gerendelylyel majdnem párhuzamosan az eketalp (elyma) ékeltetett, elől reá erősítettvén a domború ekevas. E forma lényegében fönmarotta magát a római Campagna, a Capo di Jassari, az Arraire du midi s néhány spanyol ekében.

A római „aratum“ a hasonló ekerészeken kívül még az ekevas mögött két szárnyat (aures) bírt, a barázda kiszélesítésére, mely szárnyak különben régi görög ekék ábrázolásain is föllelhetők.

E szárnyak tökéletes eke kormányának első kezdeményei, a szántóvas mögött közelebb-távolabb alkalmazott farudak vagy rövidebb-hosszabb deszkácskák alakjában fönmaradtak sok helyütt mind e mai napig, pl. a nápolyi, siciliai, norman eke, a tiroli radló, a cseh plusice és nakolesnik nevű eszközökben.

Figyelmünk egy idő óta fokozott mérvben Bosznia felé irányulván, nem tartom érdektelennek a bosnyák ralót egy Boszniában természet után készült, tulajdonomban levő minta után kissé leírni.

Ezen eszköz, mely a római ekének szintén egyik származékja, hasontársaitól némi részben előnyösen különbözik; s bármi primitívnek tessék is oly valaki szemében, ki az ekéket a Howard-félékhez hasonlítva bírálgatja, a fejlődés lépcsőzetén már előkelőbb helyet foglal el.

Az iga (jugum) itt is faszög és ügyesen fűzött kötél segélyével a gerendely (a római teme bosnyákul gredely) egyik végére erősítették; mig a másik végén az egyszerű ekeszarv (stiva cum manicula) foglalt helyet, lenyúlván egészen az eketalpig, melynek egyik végébe illesztett.

Az eketalpba van illesztve egy keskeny faoszlop is, mely előre irányulván, az átlukgatott gerendelybe illik. Ez oszlop az eke állítására

szolgál, a gerendely mélyebb szántás céljából följebb emeltetvén rajta; mire egyszerű faékkal tartatik a kívánt állásban.

A keskeny eketalp annyiban tér el a római dentaletól, hogy a szántóvas nem reá, hanem az eketalp mellő végétől az ekeszarvig vonuló ekefőre (a római buris) van illesztve. Az illető darab fa széles és domború, megfelelően a chinai „tsangli“ és a német „Krummer Hacken“ páncéljának, de szolgálhatva kormánydeszka minőségben is, — a föld bár tökéletlen fektetésére.

Sajátságos a bosnyák ralo ekevasának elhelyezése és alakja. Hegye u. i. az ekelapnál sokkal alantabb áll, miért is függélyes állású vezetésnél a ralo határozottan „orrán jár“, minek méréséklésére kell, hogy a szántó jól megnyomja az ekeszarvat; az eke súlya különben is az eketalp megvasalt hátsó végére esvén.

A széles, majdnem egyenközű háromszög, nem domború, mint a hason ekéké kivétel nélkül, hanem lapátformára homorú, felső szélei fölfelé fordítvák. A szántóvas ezen alakja lehetővé teszi a ralóval a hegyi vagy váltó eke módjára osztó barázda nélkül simán szántani, ha az eke barázdát barázda mellett szántva egyszer jobbra, más-szor balra döntenek, midőn a szántóvasnak csak félékje hasítja a földet s azt kissé emeli átszolgáltatja az ekefőnek, mely kormánydeszka módjára, bár tökéletlenül fordítja a talajt.

Egyenesen tartva az ekét a szántóvas erőlyesen túrja, a domború ekefő pedig aprózza a talajt.

A bosnyák eke e szerint nem épen egészen tökéletlen eszköz; ügyes szántó kezében meglehetősen jól munkálhat, mire persze első sorban szükséges volna, hogy a jó bosnyák atyafiak visszatérjenek az elhagyott ekéhez, vagy Old Sciöld módjára handzsárúkból ekevasat kovácsoltassanak.

Idővel aztán egy modern Triptolemos megajándékozandja a „vas Vidacs“-csal is, mely eddigelé a Dunafejedelemségek talán egyetlen méltányolt magyarja.

Mi pedig szittyamódon várhatjuk a Herodot mesélte eset ismétlését. A görög történetíró szerint u. i. pusztá szittyaföldön megtelepedett Targantus nevű első ember idejében, számára egy aranyeke hullott alá az égből.

Mi azonban elfogadhatnók, ha vaseke volna is csak; mert hát az ekét kovácsoló Erichtheus úgy látszik nekünk sem atyánkfia! A Szepességben és Krassómegyében p. az ekék 80%-a faeke lévén még; Árvában meg épen 99 százaléka.

Dr. Rodiczky Jenő.

Mi történt a színházban?

Hennequin és Milhaud genialis szerkezetű sok port felvert három felvonásos bohózata „Niniche“ színpadunkon szombaton adatott elő először. A darabnak hire rosszabb, mint megérdemli; confirmandus gyermekeknek semmi esetre sem való, s a szenteskedésnek nem egy oka van rajta megbotránkozni, de mi régen túl vagyunk azon, s ezzel mindig hadilábon álltunk. A látványos rész, mint azt előre tudhattuk, kis színpadunkon sem elég térrel, sem elegendő erővel nem rendelkezvén, csak csekély mérvben hathatott. A darab meséjét előadni felesleges volna, az összekészült keresztül kasul járó szálakat csak az tarthatná biztosan kezében, a ki az előadást látta. Az eredetiben hatásos, s a francia gondolkozásnak megfelelő calembourg-ok a fordításban sokat veszítenek élükből, de a darab oly élénk és vig menetű, hogy a hiányt a francziánál nehezkesebb magyar színészeknél sem igen érezzük meg. A pointrozásra azonban kelletnél kevesebb gond volt fordítva, a mit megbocsájtunk, ha erősebb kiemelésként talán scurillussá válnék a szóváltás. Le az aljassal! de van bizonyos mérv, a melyig elmeletünk, a nélkül, hogy a jó izlést megsértenők, csak önkénytelenül jöttek lássék, s ne akarja a karzatot megnevetetni azzal, hogy durván előtérbe nyomul, s feltünővé lesz. A darab előadásának még egyszer oly élénknek kell lennie, mint volt, a beszédnek gyorsabbnak, s akkor nem lesz szükséges oly sok helyet törlölni, s attól félni, hogy kényesebb érzésűek szemeket lesütik, s füleiket befogdossák, mert a csintalanságok záporában az egyes cseppeket nem vesszük ugyan észre, de magát az esőt érezzük. E végből a szerepeket jobban be kellene tanulni, s a sűgöt lehetőleg feleslegessé tenni. Az előadással különben meg lehetünk elégedve. Abonyiné, mint a grófné, előbb Niniche, legtöbb elevenséggel játszott, s a diadal oroszán része ennél fogva őt illeti. Meglehetősen megközelíté Kövesy, mint Anatol, de csak élénkségekben, mert mint Don Juan sem elegendő eleganciát, sem eléggé veszélyes udvarlót nem tüntetett fel. A gróf sportja a szerelem, megbízható, nagylelkű, elszánt és bátor ember, s nem azért rejtozódik el Dupiton elől, mert fél, hanem azért, mert a mit tett, (s mit tett, azt ő tudja), oly csekélységnek tartja, amelyért lármát ütni, vagy

üttetni könnyelműség volna. Haray, mint Gregoire nem volt eléggé a nagy világ fia. Némethy a kanadai Dupiton és Tóth Soma Korniszky grófot jól egyénítette. Dicséretet érdemel Szemes is, mint Desablette. Cséki Lina Sillery né szerepében jól játszott. A többi majd inkább, majd kevésbé elégitett ki. Közönség ezen előadáson a gróf Zichy tiszteletére a Casinóban rendezett vacsora miatt csak gyéren volt.

Vasárnapon Abonyi Lajosnak négy felvonásos népszínműve „A betyár kendője“ adatott elő. Az előadás jól folyt le, s annak drámai részében Abonyi, mint Bandi, Serédi P. Lina, mint Őrszi vált ki; Cséki Lina az özvegyet, Haray ennek fiát jól személyesítette. Abonyiné, mint Zsófi, dalaival, s különösen a bérletfizetésnél volt játékaival tünt ki. Harayné Boris asszony szerepében bizonytalan volt. A többi eléggé helyt állt.

Klenze Farkasnak „Kossúth és Batthyány“ című öt felvonásos színműve, melyet a keddi este betöltésére Oroszi Völgyi József jutalomjátékaul választott, oly csekély számú közönség előtt adatott elő, hogy féltő, hogy közönségünk ez úton haladva, jövő évre sem igazgatót, sem társulatot, sem színészt nem kap.

Csütörtökön színpadunkon „A cornevillei harangok“ negyedszer adatott elő. Habár a földszinten csak gyér közönség mutatta be magát, meglegedésünkre szolgált legalább a páholyokat telve látnunk. Planquette Róbert ezen operetteje méltán részesül elismerésben, mert ritka szépségű dallamokban más hasonló művek mellett igazán gazdagnak mondható; melódiai egytől egyig kellemesek, szellemmel és érzellemmel telvők, s minél többször halljuk, annál inkább vagyunk képesek a benne rejlő szépen gyönyörködni. A szereplők közül különösen Abonyinét illeti a dicséret, ki mint Szerpolette dallamaival érdemelt tapsokban részesült. Várady, mint Henri, előremenetelt nem tanúsított. Úgy látszik keveset ügyel hangjára, s annak kimivelését teljesen elhanyagolja. Pedig őszintén mondjuk! kár érte. A többi szereplő ismert buzgalomával játszott, s már teljesen beleélté magát szerepébe.

ÚJDONSÁGOK.

— **A városi közgyűlésen** tárgyalás alá vétett az igazoló választmánynak a legtöbb adót fizetők névsorának megállapítása tárgyában beadott jelentése. A közgyűlés a választmány jelentését elfogadta. Szokolay Mihály ügyvéd úr elvtársai a jelentés ellenében iparkodtak részére a virilisek között helyet kiküzdeni, de eredménytelenül, s nézetünk szerint ez helyesen történt, mert a neje született Fórián Ilka úrnő nevében fizetett adója, csak azon időtől fogva jöhet számításba, a mely időtől fogva házastársa, ez pedig október előtt nem volt, az októbertől fizetett együttes adójuk pedig, hozzászámítva Szokolay úr egész évi előbbi adóját, nem volt elégséges ahhoz, hogy a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok közé felvétethessék. A befolyt úttöltési díjjakból az útnak javítása elrendeltetett, jövőre nézve pedig megengedtetett, hogy a kézi napszám egészben, az igás napszám pedig felében természetben szolgáltatassék le, fenhagyatván mindenkinek a jog ezen túl is, magát megváltania. A visszatérés a régi gyakorlathoz igazolását abban leli, hogy a csekély összegű kézi napszámok behajtása ép oly sok kellemetlenséggel, mint nehézséggel jár, s korántsem biztosít kielégítő sikert, holott a régi gyakorlat viszonyaink között könnyebben foganatosítható. Megválasztott Jóny Gusztáv erdőmérnökké, mint elméletileg és gyakorlatilag tizenöt pályázó közül legminősítettebb szakember. Érdekes volt Farkas József volt bugaczi pusztabíró esetének tárgyalása. Farkas a tanács felszólítása daczára megtagadta a kiköltözést p. birói lakából, s f. é. Szt.-Mihályig a javadalom élvezésében meghagyatni kívánta magát, jóllehet ideje már a múlt évi Szt.-Mihálykor letelt. Utódjával Lipóczyval sajátosság egyezményre lépett, mely a lakás kivételével csaknem minden lehető előnyt biztosított részére. De végre is az új p. birói lakás nélkül nem maradhatván, az ügyet a tanács volt kénytelen kezébe venni, s a közgyűlés elé terjeszteni. Ennek folytán elfogadattott azon indítvány: hogy a tanács utasíttassék, hogy a volt pusztabírót szükség esetén karhatalommal lakoltassa ki (déloger), s az új pusztabírót haladéktalanul a javadalomba helyezze. A volt pusztabírót idősb Bagi László volt polgármester úr vette védelme

alá. Általános derűtlőséget keltett ennél fogva, midőn Muraközy úr, engedve a faggatásnak, hogy a volt pusztabíró fenyegetőzéseit adja elő, jelenté, hogy Farkas neje többek közt azt mondá: „majd megmutatja a Laczi bácsi, hogy még a tavasszal is itt maradunk!“ Végül a székesfehérvári kiállító segélyezését határozta el a közgyűlés.

— **A székesfehérvári országos kiállítás** érdekében gróf Zichy Jenő, mint a kiállítási bizottság elnöke az alföldi városokban is körutat tévén, közelebb városunkat is szerencsétlété látogatásával. Őszintén elmondhatjuk, hogy igen kedvesen látott vendégünk volt, mert volt alkalmunk meggyőződést szerezni arról, hogy főuraink azon egyikét tisztelhetjük a nemes gróf személyében, kik a közérdekbeni fáradozást s üdvös munkálkodást nem tartják a magas aristokratia állásával összeegyeztethetlenné; de sőt felfogva a kor intő szövegét, egész odaadással működnek azon a téren, melyen magasabb állásuk s befolyásuknál fogva nagyobb sikert és eredményt biztosíthatnak. Ez iránti nagy-rabecsülésének s elismerésének kívánt kifejezést adni városunk közönsége is, midőn az iparos-és gazdasági osztály, karöltve az intelligentiával készségesen felajánlá támogatását és közreműködését ez üdvös cél előmozdítására. A kivitel tekintetéből a gróf jelenlétében közgyűlés tartatott, melyen az érdeklődők szép számmal jelentek meg. Estve a kaszinóban a gróf tiszteletére bankettet rendeztek, melyen az ipar-, gazdasági- és intelligencia köréből mintegy százötvenen vettek részt. Volt sok szellemes toaszt is. Hornyik János, Csilléry Benő, Lestár Péter, Katona Zsigmond, Mádi János és Laukó Károly buzdító szavakat emeltek az ipar érdekében, s melegen üdvözölték a gróft, mint az érdekek egyik előharcosát. Szeged városa küldöttségileg üdvözölte városunkban a gróft, kiknek kíséretében másnap Szegedre utazott. Ő Méltósága gróf Zichy Jenő úr felköszöntésében kiindulási pontul Guizot mondatát „Le bien-être des familles est la force de l'état“ vette, s ennek alapján arra hivta fel különösen a figyelmet, hogy virágzó állammá, vagyonos és hatalmas néppé csak akkor fejlődhetünk, ha különös gonddal iparkodunk az egyesek jólétét előmozdítani, mint azt már IV. Henrik francia király is felismerte, ki minden paraszt alattvalójának fazekába tyúkot kívánt.

— **Kedden, január hó 28-án** Cséki Lina kisasszony jutalomjátékaul Virányi Ignác úr „Ármány és Becsület“ című műve kerül színre. Reméljük, hogy a közönség úgy a fiatal és törekvő színésznő, mint a tehetséges szerző érdekében az előadást tömegesen fogja meglátogatni.

— **A székesfehérvári országos kiállítás** végrehajtó bizottságának megkeresése folytán figyelemzetjük a kiállítási szándékokat, hogy a helyek beosztásával foglalkozó bizottság működésének megkönnyítése céljából, bejelentéseiket február hó 15-éig eszközölni sziveskedjenek. A bejelentések megtételének határideje márczius hó elsejéig terjed; az ezen határidőn túl bejelentett tárgyak elfogadása iránt — a mennyiben a tér engedi — a végrehajtó bizottság esetről-esetre határoz. Együttal jelenthetjük, hogy újabb megállapodások szerint az állatkiállítás nem a tárlat be-rekesztéseig, hanem június 2-ától ugyanezen hó 7-éig fog tartani.

— **A „Társas-kör“** f. hó 27-én este 8 órakor az Iparegyet helyiségében rendes gyűlést tart. Felolvasó Schindler József, tárgya „a polgári házasság.“

— **A helybeli „Színpártoló-kör“** idei bálját február 22-én fogja az „Olvasókör“ helyiségében megtartani. Az előkészületekből itélve ezen bál is, mint az előző évek, díszesnek ígérkezik s hisszük, hogy szépeink emlékezve az előző években eltöltött kellemes órákra, nagy számú megjelenésükkel emelni fogják a bál fényét.

— **Lehóczky Gyula** a helyben több év óta létező fűszer és gyarmatárú üzletét Feuer és Witz uraknak adta át. A szétküldött körözvényekben Lehóczky úr a közönség eddigi támogatásáért köszönetet mond, s egyszersmind pártfogásba ajánlja utódait.

— **Némethyné Eötvös Borcsa** szintársulatunk igazgatójának jutalomjátéka csütörtökön e hó 30-án fog megtartani. Előadatik a „Herczegasszony“ (Madame l'archiduc, nem tudjuk nem-e duchesse?) vagy a montefiasconei összeesküvés című három felvonásos vagy operette Milhaudtól. Zenéjét szerző Offenbach, magyarra Vezéri Ödön fordította. Ezen a népszínházban nagy tetszést aratott darabot feleslegesnek tartjuk sokat ajánlani s hisszük, hogy színházlátogató közönségünk

úgy a művésznő, mint maga érdekében a bizonyára élvezetes estén kis színházunkat zsúfoltság megtölti.

— **Ügyforgalmi kimutatás.** A helybeli ügyvédi kamara iktatókönyvébe a lefolyt 1878. év folyamán bevezetve lett 970 db., melyből választmányi ülésen elintéztetett 715 db., fegyelmi ülésen 189 db. s ülésen kívül 66 db., s így hátralékban nem maradt egy sem. — A kamara tagjainak száma 1877. év végén volt 105, ehez folyó évben bejegyeztetett 10 új tag, kitöröltetett — és pedig a harcztéren elérés miatt V. Faragó Balázs ügyvéd, kinek szülőihéz a kam. közgyűlése egyhangúlag részvétnyilatkozatot küldött — összesen 9, s így az év végén bejegyezve maradt 106 kamarai tag. — Ügyvédjelölt bejegyezve volt 45, újra bejegyeztetett 10, kitöröltetett 16, maradt bejegyezve 39. — Fegyelmi panasz 1877-ről elintéztelen maradt 12, ehez érkezett összesen 37; ezek közül illetőség hiányából megszüntetett 3, tényálladék hiánya miatt 14, a panasz visszavonása miatt 1, törvszékhez áttétetett 3, fegyelmi eljárás rendeltetett 11 ügyben, egyéb módon elintéztetett 2 panasz, s így hátralékban maradt 11. — Fegyelmi vizsgálat hátralékban maradt 1877-ről 18 db., ez évben vizsgálat rendeltetett 11 ügyben; befejeztetett 16, folyamatban maradt 8 ügy. — Végtárgyalás tartatott a lefolyt évben 10, s vétkesnek találtatott 8 ügyvéd, nem vétkesnek 1, s büntető törvényszékhez áttétetett 1 ügydarab. Az elítelt ügyvédek közül írásbeli feddésre ítéltetett 2, pénzbírságra 3, ideiglenes felfüggesztésre szintén 3. — Ügyvédjelölt ellen a múlt egész évben csak egy panasz adatott be, s ez év elején az is visszavonott.

— **A „Szinpártolókör“** évi tisztújító közgyűlését folyó hó 19-én tartotta meg. Megválasztottak: Elnök: Szegedi György. Alelnök: Hoskó József. Titkár: Dr. Bagi Béla. Jegyző: Ifj. Bagi László. Pénztárnok: Gyenes István. Ellenőr: Bánó János. Gondnok: Zsifkovics Lajos. Választmányi tagok: Beretzky Jenőné, Szokolai Mihályné, Tóth Paulin, Horváth Lina, Németh Dániel, Széless József, Hacker Lajos, Bulin Gyula, Klein Gyula, Domokos Bódi. Ohajtandó, hogy a kör a múlt évinél nagyobb tevékenységet fejtessen s létjogát tettekkel iparkodjék bizonyítani.

— **A székesfehérvári kiállítás ügyében,** mint a „Gazdasági Lapok“ írja, az országos gazdasági egyesület által kiküldött bizottság jan. 7-én a Közteleken Korizmics László elnökle alatt ülést tartott, mely alkalommal azon kérdéseket állapították meg, melyek a kiállítás alatt tartandó gazda értekezleten megvitatassanak. A kérdések a következők: Az amerikai és orosz konkurrenzia sújtja-e a magyar termelőket, ennek ellensúlyozására mi teendő? Előadó: Kenessey Kálmán. Mi módon kellene Magyarországon a földmivelés előmozdítására hivatott és alkalmas közegeket szervezni, illetőleg miként lehetne a földmivelés érdekeinek megfelelő nyomatókos és szakadatlan működő képviselői rendszert minden irányban a közigazgatásban fel és lefelé létesíteni és biztosítani? Előadó: Máday Izidor. Gazdasági munkáskérdés, a mezőgazdaság mostani körülményei közt viszonyítva egy részben a gépek használatával, más részben a munkás kéz különböző módozatú szaporításával? Előadó: Galgóczy Károly. Borászati kérdések: Az 1868-iki évben Budapesten tartott orsz. borászati enquete óta a szőlőmivelés s bortermelésünkben haladás vagy hanyatlás tapasztalható-e? és ha némely hazai első rendű borvidéken hanyatlás tapasztalható, mik az okai ezen tüneménynek? Továbbá mi lenne teendő, hogy borászatunk jövedelmét emelvén, a borászat hanyatlásának útjába akadály vettessék? Előadó: Molnár István. A túlságos gabnatermelés káros hatását ellensúlyozandó, az állattenyésztés melyik ágai, mi módon lennének felkarolandók. Előadó: Tormay Béla.

— **Egy főgymnásiumi tanulmányokat** végzett fiatal ember, váratlanul jött s elviselhetlenné mutatkozó családi vesztességétől indokoltatva, élelmezésének szerény feltétele mellett, úgy kezdő, mint középtanodai tanulók mellé készséggel ajánlkoznék magán tanítóul. Az általunk is jól ismert, s a végzet által szerencsétlenné tett ifjút a t. szülők szíves pártfogásába ajánljuk. Lapunk szerkesztőségénél ez ügyben bővebb tudomás és értesítés szerezhető.

— **A székesfehérvári nőegylet** a május hóban Székesfehérvárott megnyitandó országos kiállításon a hölgyek foglalkozási körének productumaiból gyűjteményes-kiállítás alakjában óhajtván résztvenni, az országos összes nőiskolái, nőképezdei, zárdái, nőegyletei, gazdasszonyi egyesületei, valamint gazdasszonyai s általában az egész haza hölgyvilágához felhívást intézett, miszerint feladatának kivitelében erélyesen támogassák. A kiállításon részt vehet minden honleány. Kiállítható minden tárgy, mely az általános női tevékenység eredményeként jelentkezik, a varrás minden nemei, a művarrás, fehérvarrás, szabásminták,

himzés, kűtés, horgolás, gyöngyfüzés, hálózás, szövés, fonás, a mennyiben házilag kezeltenek; továbbá minden tárgy, mely a nő házi tevékenységének eredményét képezi, melyek tehát a háztartáshoz s illetőleg a nőnek, mint gazdasszonynak cselekvési köréhez tartoznak, mint pl. befőzöttök, aszalt gyümölcsök, házi szappan stb. a mennyiben házilag készítettnek s külön kiállítási csoporthoz utasítva nincsenek. — A székesfehérvári „Nőegylet“ a hozzáforduló egyeseknek, mint társulatoknak a legnagyobb készséggel a kívánt bejelentési íveket haladéktalanul kiszolgáltatja, bővebb felvilágosításokkal szolgál, a jelentkezőknek a kiállításon legjobb belátása s meggyőződése szerint előnyös helyeket biztosít, szóval mindent elkövet, hogy a női munkaversenynek a kiállításon méltó s előkelő hely szereztessék.

— **Rákosi helyesírásának következményei szinpadunkon.** A népszínház igazgatójától pártfogolt helyesírás folytán nem kellene írunk Shakespeare-t, hanem Sekszpir-t, nem colonel-t, hanem kernel-t, nem Niniche-t, hanem Niniss-t. E darab első felvonása Trouville-ben játszik, a mi Csepregi fordítása és helyesírása szerint Truvill-nek ejtendő a magyarban. Igen ám, de szintársulatunk némely tagja tud francziául, de mint az francziához és magyarhoz illő, kevésbé jártas a földrajzban. Szerepében találja több helyütt e nevet Truvill, azt a franczia helyesírásnak megfelelően Trüvill-nek ejti, mivel a földrajzban való tájékozatlanság miatt nem tudja, hogy a Csepregi Truvill-ja, nem egyéb, mint a Hennequin és Milhaud Trouville-je, ép úgy, mint Niniss-e, Niniche. A czélt tehát Rákosi helyesírásával sem lehet elérni, mert tévútra vezeti azokat, a kik az idegen nyelven olvasni tudnak. Q. e. d. A franczia Görgy-t Zsörzsey-nek, az angol Deák-ot Dik-nek ejti, s a világ feneke nem dül ki; de alighanem kidülne, ha egy két magyar Niniss helyett Ninicze-t, kösk helyett kioszk-ot mondana. Mi azt hisszük, hogy legezészerűbb a neveket úgy leírni, a mint azok eredetiben iratnak, így rájuk ismer legalább az, a ki a kérdéses nyelvet ismeri, s a ki nem ismeri, annak akárhogyan írjuk, nem fogja tudni, miként kell kiejtenie, s mit kell alatta értenie.

— **A „Földmivelési Érdekeink“** ez évi második számában a jég-házakról a következőket írja: „Sok dolognak valódi értékét ép azért nem ismerik fel az emberek, mert legalább az év egy részében ingyen is bőven kaphatják azt. Ilyen a jég. Pedig, hogy mennyire értékes e télről nyárra eltett hideg, azt, ha megpróbálja, minden tehéntartó gazda bőven tapasztalni fogja; a tejféle terményeknek nyárran a megromlás különböző nemeitől való megmentése, a hús és más ételnefműeknek a forró nyári napokban is hosszabb ideig eltarthatása, a kinező júliusi hőségben is hideg italok élvezhetése, mind oly tényezők, melyeknek becsét csak az nem tudja kellően méltányolni, a ki nem szokott még hozzájuk. Amerikában a múlt nyáron némely gazdák kísérletet tettek, tejsőt, vajokat s gyümölcsöket, sőt zöldségeket is jéggel hűtött ládákban küldeni a nagyobb városok piacra, s azt tapasztalták, hogy rendszeren oly áron adhatták el terményeiket, a melyből bőségesen kitelt a jég használatára fordított költségek, a mellett, hogy így kezelt terményeknek mindenkor eladhatása biztosítva lett számukra, mivel a friss tápszereket még inkább óhajtó nagy városi fogyasztók drágábban és örömeztőbb vették az ő jeges ládáikból egészen üde állapotban kiszedett tejet, vajat s gyümölcsöket, mint a közönséges kofák lágyemeleg s fonnyadt árúit. Kétségekívül falun, vagy városban egyaránt temérdek hasznát lehet annak venni, ha a téli jégkészlet egy részét az egész nyáron át megőrizhetjük. S hogy e nagy előnyt mégis a gazdák még a nagyobb városok közelében lakók sem használják fel kellőleg, az onnan van, mert a jég eltartását csak a szokott jégvermek alakjában vélvén lehetségesnek, egy ilyennek előállítását egy vagy más ok miatt terhesnek tartják magukra nézve. Először is sokszor nem sajátja a birtok, melyen gazdálkodik, s ezért vagy nem akar, vagy nem mer a kisebb bérlő magának jégvermet csináltatni; vagy pedig talán a talaj fekvése olyan, hogy könnyen bele veszi magát a víz, tudván, hogy a beszívárgott meleg nyári esőtől jobban elolvad a jég, mint ha a levegőn áll. Sok helyen sajnálják az úgy is szűk udvart jégveremással rongálni, míg másokat a veremnek őszszel gyakori beomlása riaszt el a vállalatától. Az amerikai gazda mind e bajokon könnyen túlteszi magát az által, hogy nem jégvermet, hanem jég-házat használ a jég eltartása végett.“ Ezek után leírja, miként építendő az amerikai jégház.

— **A szolnok-dobokamegyei** gazdasági egylet múlt hó 13-án tartott évi rendes közgyűlésében határozatlag kimondta, miszerint Deesen folyó 1879. év októberében „ipar-, gazdasági- és állatkiallítás rendezend, mely alkalommal az állam által évente kiosztatni szokott lótenyésztési díjak kiosztása is eszközöltetni fog, s a kiállítás érdekét emelendő,

a közreműködésre a lovar-egylet s a megye lótenyésztői is fel fognak kérteni.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— A gazdaközönségnek mint legelterjedtebb és legtartalmasabb szaklapot a Magyar-Országos Gazdasági Egyesület közlönyét, a 30 év óta fenálló „Gazdasági lapok“-at melegen ajánljuk. Az előttünk fekvő tartalmas és változatos szám élén lévő előfizetési felhívásból a következőket idézzük: „A „Gazdasági lapok“ 1878. évi folyamát a jelen 52-ik számmal fejezzük be. — A kimerítő tartalomjegyzék decz. 31-én fog t. olvasóinknak megküldetni, mely is alkalmas áttekintést fog nyújtani az anyag azon halmazáról, melyet ez éven át, az ígért másfél ivnyi tartalom szerint esendő 76 iv helyett 89 iven adtunk. — Adtunk pedig 301 nagyobb és 1821 kisebb közleményt, e mellett 147 részben igen szép, eredeti rajzok után készült ábrát. — Az elfogulatlan bíráló meg fogja engedni, hogy a ő frnyi csekély előfizetési díj mellett ennyit csak jelentékeny áldozattal, azon biztató remény fejében tehetünk, hogy áldozatkész törekvéscinket a gazdaközönség tömeges pártolással fogja jutalmazni. — Eme reményünkben nem is csalódtunk, miután előfizetőink száma az év első negyede óta több mint 50%-val szaporodott, mely örvendetes tény, habár az előfizetők jelenlegi száma még mindig nem lehetősi működésünk illő díjazását, mindazonáltal azon további áldozatra buzditott bennünket, hogy lapunk belbecsének emelését továbbra is szemmel tartván, annak külső kiállítását is nagyobb csinnal iparkodjunk eszközölni, mi végre főképp azon czélből, hogy értékes ábráink kellő módon érvényesítsék magukat, lapunkat 1879-től fogva jobb minőségű papíron fogjuk nyomtatni.“ — Az előfizetési felhívás eme szavaihoz hozzáadjuk, hogy e derék lap, mely máris oly nagy olvasó közönséget hódított meg magának, a haladni vágyó gazdáknak figyelmét és pártolását feltétlenül megérdemli. Az előfizetési díj egész évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 kr. A pénzek legjobban utalvány-lappal a „Gazdasági lapok“ kiadóhivatalához, Budapest, Köztelek intézendők.

— Az „Alföldi Iparlap“-ot, mely mint azt czime tanúsítja, iparosok érdekeivel foglalkozik, iparosok, szak- és társadalmi egyletek, olvasó-körök pártoló figyelmébe ajánljuk. A magunk részéről ugyan sokban eltérő irányt követünk, mindazonáltal tisztelettel viseltetünk mások véleményei iránt, s nem vagyunk türelmetlenek. Az „Alföldi Iparlap“ körül tekintélyes szakférfiak (Ráth Károly, Bakay Nándor orsz. képviselők, Mudrony Soma, Mudrony Pál, Hegedüs Sándor, Csepreghy János, Heyduk Ambrus, Eisenstädter Lukács, stb.) és kiváló irodalmi erők (Törs Kálmán, Könyves Tóth Kálmán, György Aladár, dr. Erődi Béla stb.) csoportosultak, azonkívül a képzetesebb iparos-osztály is erkölcsileg nagy mértékben pártfogolja. Szakkérdések higgadt és népszerű tárgyalása mellett főczélja a szakismeretek terjesztése, az iparos-osztály művelődésének előmozdítása, s az iparos érdekeknek az általános társadalmi szempontokból való képviselése és megóvása.

— Jóllehet előfizetési felhívásokat nem szoktunk rendszerint közölni, kivételt teszünk Hevesi József „Ibolyák“ című legközelebb megjelenő költemény-füzeténél, mert a szerző írói pályáját e lapoknál kezdte meg. Azt mondja felhívásában: „„Ibolyák“-nak neveztem el szerény elmetermékeimet, mert ezek is első virágai az én költszetem tavaszának, és hasonlólag azon virághoz, melynek nevét viselik, nem kívánnak riktólag tündökölni, hanem szerényen beérik azzal, ha olvasásuk által oly kellemes hatást tudnak előidézni, mint az ibolya, melynek illata nem részegít ugyan hanem mégis kedves.“ — A mintegy 4—5 nyomtatott ivre terjedő füzet márczius 15-én jelenik meg igen diszes kiállításban, finom velin papíron. — Egy füzet ára 1 frt.; diszkötésben 1 frt. 80 kr. Az előfizetésre szóló pénzek: Hevesi József, a „Közvélemény“ szerkesztőségében IV. megyeháztér 9. sz. II. em.; — vagy pedig lakására: Kerepesi-út 34. sz. I. em. 9. ajtó cím alatt küldendők.

— Megjelent az Abafi szerkesztette „Figyelő“ hatodik kötetének első füzeté. Jancsó Benedek fejtegeti benne a magyar nyelvtudományi eszmék fejlődését a 16—17. században, dr. Heinrich Gusztáv Poncianus történetéről értekezik, Körösy László Berzsenyi életrajzát folytatja. Poncianus történetjének „Eredete és régi időkbe vezet vissza; feldolgozásai oly számosak, hogy a tudomány ma sem képes még teljes átnézetét és biztos csoportosítását adni a reánk maradt hagyományoknak; egyes elbeszélései pedig Európa legkülönbözőbb népeinél nemesak az irodalom keretében találhatók, hanem az eleven néphagyomány bir-

tokában is vannak." A magyar munka dr. Heinrich szerint "a híres könyv legismertebb alakját tünteti fel." Érdekes Kölcseynek Döbrenteihez intézett, 1831. október 21-ikéről keltezett következő levele: "En Berzsenyit nagy költőnek hittem és hiszem, s úgy gondolom recenzióban is úgy bántam vele, mint első rangú íróval. En megölelném e recenzenst, ki rólam úgy, azaz oly hév magasztalással ítélne, mint én Berzsenyiről s ismervén magamat, ezennel vallást teszek: fél annyi dicsérettel is megelégszem, mint a mennyit én ő rá halmoztam. Bennem epe nincs, Berzsenyi ellen nehezteletést nem tartok." Köztudomásúlag Berzsenyi nemcsak Kölcseyvel, hanem Kazinczyval is meghasonlott. Abafi Lajos Kazinczy Ferencz és Edes Gergely levelezését ismerteti, s magyar írók munkásságával foglalkozik. Dr. Kiss Áron az Akadémia "Régi magyar könyvtár" című kiadványát ismerteti. A füzet végén Szinnyei Józsefnek Irodalomtörténeti repertoriuma közöltetik.

— A m. tud. Akadémia könyvkiadó bizottsága, a könyvkiadó vállalat pártoló tagjai részére, 1878-iki illetmény fejében, a már megküldött munkákon kívül még a következő két díszesen bekötött kötetet szolgáltatotta ki: A II-ik (irodalmi) sorozatból: Lewes: "A philosophia története" III. (befejező) kötetét és a III-ik (jog- és államtudományi) sorozatból: Carrara: "A büntető-jog programja" II. (szintén befejező) kötetét. E két kötet az 1878-iki évfolyam be van fejezve — Az 1879-iki évfolyamban a pártoló tagoknak a következő munkák fognak a szokásos díszkötésben megküldetni: az I-ső (történelmi) sorozatból: Carlyle: "A francia forradalom" III. (befejező), és Curtius: "A görögök története" III. kötet; a II-dik (irodalmi) sorozatból: "Arany János prózai munkái" (teljes) és Nisard: "A francia irodalom története" II. kötet; a III-ik (jog- és államtudományi) sorozatból: Leroy-Beaulieu: pénzügytana I. és Leroy-Beaulieu: pénzügytana II. kötet. A kötés egyöntetűsége kedvéért Carlyle és Curtius befejező kötetei szintén angol módra (vágatlanul) lesznek bekötve, úgy, mint azon munkák első kötetei; a többi művek a rendes, körülvágott kötésben fognak közrebocsátatni. Ezen új folyamért (1879-re) járó tagdíjak, a mennyiben azok a szétküldésig nem küldetnek be, a könyvek átvételénél postai utánvétellel fizetendők, és pedig az I-ső sorozatért (2 kötéssel) 4 frt. 80 kr., a II-ik sorozatért (2 kötéssel) 3 frt. 80 kr., a III-ik sorozatért (2 kötéssel) 3 frt. 80 kr.

— Klosterneuburgban Bécs mellett "Der Obstgarten" cím alatt Báró Babo Ágoston a klosterneuburgi borászati és gyümölcsészeti állami intézet igazgatója tulajdonában ugyanottani tanár Dr. Stoll Rudolf szerkesztése alatt a gyümölcsészeti minden nemével, az a körül követendő eljárással stb. foglalkozó vasárnaponként megjelenő szaklap indított meg, melyet a német nyelvet ismerő pomológainknak, oenológainknak stb. figyelmébe ajánlunk. Előfizetési ára egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.

— Baromfitenyésztés és nyulászattal foglalkozó gazdasszonyainknak a legjobb lélekkel ajánljuk kiváló figyelmüket valóban megérdemlő Grubicy Géza által szerkesztett "Gallus" nevű havonként kétszer megjelenő szaklapot. A "Gallus" két évi fennállása után jelenleg harmadik évfolyamát indította meg, s szerkesztője anyagi áldozattól visz-

sza nem rettenve a legnagyobb buzgósággal iparkodik a közönség igényeit tartalmazó és tanúságos cikkekkel kielégíteni. A múlt évben pályadíjat tűzött ki a pulykatenyésztésre vonatkozólag, melyet Dr. Rodiczky Jenő m. óvári gazdasági intézeti tanár úr ép oly alaposan mint világosan irt művével nyert el. E díjra gazdasszonyok is pályáztak, s a kiválóbb műveket a "Gallus" közli. Előfizetési ára egész évre 3 frt., félévre 1 frt. 50 kr. Az 1877. és 1878. évi folyam együtt 5 frt-ért kapható. Dr. Rodiczky Jenő úr pályanyertes művét "A pulyka életéről" a múlt évi folyam egész terjedelmében tartalmazza.

— Táborosky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent Kisrómai M. Bélától "A sárga csikó" csárdás, mely a hasonló című népszimfóniában énekelt dalokból van összeállítva. (Nincsen annyi tenger csillag, Hej gazd'uram, Ne menj el, Valamit mondok magának, Tarka kendőd lobogása.) Ára 60 kr. — Ugyanott megjelent "Studentengruss" zongorára alkalmazott polkafranchise ifjabb Fahrbach Fülöptől. Ára 50 kr.

— Megjelent a Somogyi Ede szerkesztette "Magyar lexikon" 17. füzet (műmelléklete: az emberi test II.), és 18. füzet (az emberi fajok térképével, mint műmelléklettel. A cikkek Bajorország földrajzi ismertetésénél szakadnak meg. A lexikon írói, még most sem dolgoznak kellő gondal. A 409-ik lapon ezt olvassuk: "A babyloniai ősrégi kultúrán voltak és több népelemből voltak összeállítva." Babylonia ország név, az oda való: babyloniai, tehát: babyloniaiak; babyloni annyit jelent mint Babylon városából való, s cikkirók nem ezeket értették. Kultúranepeket nem lehet összeállítani, kultúranepek kedvező viszonyok között önmaguktól teremnek.

EGYVELEG.

A Cleopatra tüje tárgyában Londonban tartott egyik legutóbbi építészeti értekezleten megállapított azon négy felirat szövege, mely felvéendő lesz az emlékre. A királynő személyes indítványa folytán elhatározott, hogy azon derék férfiak neve is felvéssék, a kik életüket a Cleopatra nevű hajó személyzetének megmentése alkalmából elveszítették 1877. évi október havában a biscay-i öbölben volt vihar következtében. A jelentés elfogadtatott. A feliratok tartalma, a mint azt a "London Illustrated News" közleménye alapján adjuk, a következő:

A keleti oldalon: "Ezen obelisz, mely Syeneben ásatott, On-ban (Heliopolis) állítottatott fel III. Thothmes pharaoh által K. e. 1500 körül. Oldal-feliratai közel kétszáz évvel később Nagy Rameses által vésettek fel. A görög uralkodó-ház idejében Alexandriába, Cleopatra királyi székhelyébe vitetett. Itt K. e. a 23-ik évben Augustus Caesar uralkodásának nyolczadik évében állítottatott fel."

A nyugati oldalon: "Ezen obeliszket, mely századokon keresztül Alexandria földjén ledöntve feküdt, Mahommed Ali, egyiptomi alkirály K. u. az 1819-ik évben a brit nemzetnek ajándékozta: kitűnő honfitársainknak Nelson és Abereromby érdemes emlékéül."

A partnak néző oldalon: "Ezen obelisz, Wilson Erasmus, F. R. S., hazafias áldozatkész-sége folytán Alexandriából vasból való cylinderbe

borítva elhozott; a biscay-i öbölben vihar következtében elhagyatott, feltaláltatott, s e helyen 1878-ban Victoria királynő uralkodásának negyvenkettedik évében, Dixon János, C. E., által felállítottatott."

A pataknak néző oldalon: "Asken Vilmos, Gardiner Jakab, Benbow József, Burns Mihály, Donald Vilmos, Patan Vilmos életét veszté, midőn 1817-ben október 14-én volt vihar alkalmával a Cleopatra nevű obelisz-hajó személyzetének megmentése végett merész kísérletet tett."

Az F. R. S. (royal sergeant?) ét C. E. jelentéseit nem tudjuk.

A szép tintákról, mint azt az "Építési ipar"ban olvassuk, a következőket írja a "Hamburger Börsen Halle": Az anilin feltalálása óta mindig több és több tinta fordul elő a kereskedésben, melyeket szép színök, folyékonyságuk s az érc-tollak kímélése miatt ajánlanak. Legtöbbjének használata azonban ama hibával jár, hogy elhalványul úgy, hogy az írás már rövid idő mulva tetemesen megfakul. A közönséges életben e körülmény tán nem határoz igen sokat; kereskedelmi czélokra azonban ily tinták teljességgel használhatlanok. Nagyon természetes, hogy kétféle tintát fontos és nem fontos czélokra tartani nem lehet, hanem csak olyanokat, melyeket levelek, könyvelek, szerződések, váltók stbieken hónapok után nem kell még egyszer utána írni. Elsőben is elvetendő mindazon tinta, mely sötét üvegekben árulatik, mert a gyáros már ez által is elismeri, hogy tintái nem állják ki a fény behatását. Gyanúsaknak tekintendők továbbá a porcellán- vagy köedényekben árult összes tinták úgy, hogy azok csak a velük eszközölt kísérletek alapján, melyeknek különben az összes tintafélék alávetendők, alkalmaztassanak. Csak ilyképen leszünk biztosítva arról, hogy a tinta idővel meg nem fakul. Ily kísérleteknél elégséges, ha papírszeletet nagy és kisebb írással a nap közvetlen fényének kiteszünk, de csak félig fedetlenül, s néhány nap mulva a kétféle írást egybe hasonlítjuk. Ha a befedetlen rész láthatólag vesztett, akkor biztosan következtethetjük, hogy hónapok mulva, megvilágítás nélkül is hasznavehetetlen leend e tinta, tehát a kereskedés számára nem alkalmas. Sürgősen ajánlatos, hogy ily kísérletek megtétele soha el ne mulasztassék, mert a vevő a tintát rendszeren a külső látszat szerint veszi meg s nem is gyanítja hogy a legszebb tinták a legveszedelmesebbek.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1879. január 24.

Tisztabúza hektolit.	76—80 kl.	5.80 któl	6.25 krig.
Elegy "	" 73—75 "	4.— "	4.40 "
Rozs "	" 70—72 "	3.40 "	3.57 "
Árpa "	" 60—62 "	3.08 "	3.25 "

Felelős szerkesztő: Dr. BELICZAY JÓNÁS.

Főmunkatársak:

Hornyik János, Dr. Tassy Pál.

Alólírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miként ügyvédi működésemet újlag megkezdvén,

ügyvédi irodámat

itt helyben, 2-ik tized, vásári-nagy-útcza 363 sz. alatti saját házamban megnyitottam.

Kecskeméten, 1879. január 23.

Bene Sándor,
köz- és váltó-ügyvéd.

6 (1—1)

H I R D E T É S E K.

IX. évfolyam.

IX. évfolyam.

"MERCUR"

179 (5—5)

hiteles sorsolási közlönye

az osztrák-magyar és a külföldi lutri értékpapírok kisorsolható állam és magán-kötvényeknek, vasúti-, gőzhajózási- és iparrészvények és elsőbbségi kötvényeknek, záloglevelek- stb.-nek.

A bank-, pénz- és vasúti ügy folyóirata 1879. január 1-vel új egész éves előfizetést nyitunk a kilenczedik évfolyamra.

A MERCUR magyar és német szöveggel 3—4-szer jelenik meg havonként, szükség esetében még többször is, és pedig minden jelentékenyebb húzás után; könnyen érthető rövidséggel, czélszerű és táblázatos átnézetekkel hozza ez a hiteles húzási lajstromokat, valamint a maradványt is, vagyis a kihúzott és fel nem vett nyerevényeket s ennélfogva az értékpapírokkal bíró közönségnek nélkülözhetlen közege.

Előfizetési-díj bérmentes házhoz küldés vagy 2 frt. postai szétküldésnél egész évre csak

A "MERCUR" kiadó-hivatala

Budapest, Dorottya-útcza 12. Budapest.

Ezennel felhívjuk az előfizetésre s kérjük az érthetően irt lakcím és utolsó posta beküldését. Az összeg beküldése legegyszerűbben posta-utalvánnyal történhetik.

A sertéskereskedők figyelmébe!

Az új kirakóhelynél behajtót nyitottam szálláshoz. Helyes és gondos szolgálatot, minden egyéb szükségességet nyújthatok itt, valamint ellátást a legjobb minőségben, legolcsóbb áron. Kivánatra megbízás folytán az eladandó sertéseket is átveszem, ezekre csekély kamatra előleget is adok. Kész szolgálatát ajánlja

180 (5—5)

Politzer F.

szállás-tulajdonos Kőbányán, Budapest mellett.